

Plán výchovy a péče Dětských skupin Panáčky

Poskytovatel: *Nebud' sama, z. s., Odbojářů 324, Rajhrad, 664 61, IČO: 03312658*

Poslání a cíle péče v dětských skupinách

V dětských skupinách **Panáčky** poskytujeme dětem pravidelnou péči zaměřenou na jejich **výchovu, rozvoj schopností, dovedností a znalostí** a na upevňování **kulturních, hygienických a sociálních návyků**. Vše přizpůsobujeme věku dítěte a jeho individuálním vývojovým, fyziologickým, poznávacím, sociálním i emocionálním potřebám. K dětem přistupujeme s respektem, podporujeme jejich jedinečnost a zároveň je vedeme k socializaci ve skupině.

Ve vztahu k rodičům (zákonným zástupcům) klademe důraz na vzájemný respekt, důvěru, otevřenost, vstřícnost a spolupráci. Naše péče **doplňuje rodinnou výchovu**, respektuje různé kulturní zvyklosti a přináší dětem podněty k aktivnímu učení a zdravému rozvoji jejich osobnosti.

Roční program a výchovná témata

Dětem nabízíme pestrý celoroční program plný podnětných činností. Zaměřujeme se zejména na:

- **Osvojování bezpečného chování** a vytváření pozitivního vztahu k zásadám zdravého životního stylu.
- **Rozvoj představivosti** a podporu zájmu o nejrůznější činnosti.
- **Rozvoj poznávacích schopností** – smyslového vnímání, soustředění a řečových i komunikačních dovedností.
- **Osvojení pravidel chování** ve společnosti a slušného jednání.
- **Vytváření kladného vztahu k přírodě** a úcty k životu.

Každý měsíc v roce věnujeme konkrétnímu tematickému okruhu. Měsíční témata průběžně zapojujeme do každodenních činností dětí. Denní program je pestrý a dbáme přitom na individuální přístup – tak, aby každé dítě mělo radost z objevování nového a mohlo se rozvíjet vlastním tempem.

- **Září – „Já“:** Cílem prvního měsíce je seznámit děti s novým prostředím dětské skupiny, s pečujícími osobami a s novými kamarády. Děti se postupně učí představit samy sebe a zapamatovat si jména ostatních.
- **Říjen – „Podzim“:** Téma podzimu se zaměřuje na pozorování změn v přírodě a hledání jejich příčin. S dětmi si povídáme o tom, jak se zvířata připravují na zimu, a poznáváme různé podzimní rostliny a plody. Děti například sklízí zeleninu ze zahrádky a učí se poznávat podzimní ovoce.
- **Listopad – „Lidé kolem nás“:** V období, kdy začíná zima, si povídáme o lidech v našem okolí. Děti poznávají členy svých rodin – rodiče, sourozence – a učí se jejich jména či povolání. Také si povídáme o různých profesích obecně a o tom, s jakými lidmi se denně setkáváme a co tito lidé dělají.

- **Prosinec – „Vánoce“:** Celý prosinec věnujeme kouzlu Vánoc. Povídáme si o tom, co to Vánoce jsou, odkud pocházejí některé tradice a jaký mají smysl. Děti se seznamují se zvyky a obyčejí adventního času a společně prožívají předvánoční atmosféru.
- **Leden – „Zima“:** V lednu objevujeme zimní přírodu. Společně hledáme odpovědi na dětské otázky: *Kam se schovala zvířátka? Proč stromy nemají listy? Odkud se bere sníh? Proč lidé jezdí na hory?* Děti poznávají, jak se příroda v zimě mění, co dělají zvířata v zimním období, a seznamují se také se zimními sporty.
- **Únor – „Mé okolí“:** V únoru se soustředíme na věci, které děti obklopují v každodenním životě – ať už na cestě do dětské skupiny, mezi hračkami ve třídě, nebo třeba v kuchyni u maminky. S dětmi si povídáme o tom, co je nejvíce zajímavé, objevujeme nové předměty a prostředí v jejich okolí a vysvětlujeme si jejich význam.
- **Březen – „Velikonoce“:** V předvelikonočním období se věnujeme lidovým zvykům a jarním tradicím. Děti pletou pomlázku, zdobí vejčíka a učí se jednoduché velikonoční říkanky. Seznamují se s příběhy a významem Velikonoc a společně se připravujeme na oslavu těchto svátků.
- **Duben – „Jaro“:** V dubnu pozorujeme probouzející se jarní přírodu. Děti sází semínka na zahrádce nebo do truhlíků a společně připravujeme pískoviště na novou sezónu. Učíme se všimnout si změn v okolí a pečovat o prostředí kolem nás.
- **Květen – „Zdraví“:** V květnu se zaměřujeme na zdraví a lidské tělo. Děti poznávají zásady správné výživy a důležitost pohybu. Povídáme si o tom, co děláme pro to, abychom byli zdraví – jaké potraviny jíme, jak sportujeme – a proč je to důležité pro naše tělo.
- **Červen – „Léto“:** V červnu už se všichni těšíme na léto. S dětmi si povídáme o tom, čím se letní období liší od jara nebo zimy a jak se mění příroda kolem nás. Zároveň děti učíme základním pravidlům bezpečnosti při letních aktivitách – například jak se chovat u vody nebo na výletech – a také pravidlům bezpečného pohybu na silnici při prázdninovém cestování.
- **Červenec a srpen – „Cesta kolem světa za 62 dní“:** Během letních prázdnin se vydáváme na pomyslnou cestu kolem světa. Děti prostřednictvím her, příběhů a zážitkových aktivit poznávají různé země, kultury a lidi. Letní program je odlehčený, hravý a plný objevování nových věcí tak, aby si děti prázdniny v dětské skupině naplno užily.

Měsíční témata průběžně zapojujeme do každodenních činností dětí. **Denní program** je pestrý a dbáme přitom na individuální přístup – tak, aby každé dítě mělo radost z objevování nového a mohlo se rozvíjet vlastním tempem.

Rozvoj samostatnosti a návyků

Jedním z hlavních cílů naší péče je vést děti k samostatnosti v běžných činnostech a k osvojování správných návyků:

- **Sebeobsluha a péče o sebe:** Děti se učí základním sebeobslužným dovednostem, aby o sebe dokázaly postupně samy pečovat. Přiměřeně věku trénujeme například oblékání a obouvání (včetně zavazování tkaniček), samostatné mytí rukou, používání toalety, správné stolování.
- **Péče o své okolí:** Vedeme děti k tomu, aby si vážily prostředí, ve kterém žijí. Učí se uklízet si po sobě hračky a pomáhat s drobnými pracemi – například při udržování pořádku ve třídě nebo na zahradě (zametání, zalévání rostlin apod.). Takto si budují pozitivní vztah k prostředí a smysl pro odpovědnost.

- **Sociální dovednosti a slušné chování:** Děti si osvojují základy slušného chování ve skupině. Učíme je pozdravit, poprosit, poděkovat, půjčovat si hračky, střídat se při hře a naslouchat jeden druhému. Vedeme je také k vzájemné pomoci a učíme je prožívat společné slavnostní chvíle v klidu a s ohledem na ostatní (například formou krátkého „cvičení ticha“, kdy se děti učí ztišit a vnímat atmosféru okamžiku).

Výchovné metody a přístupy

K výchově dětí a realizaci výchovných témat využíváme různorodé metody a činnosti. Střídání metod pomáhá udržet dětskou pozornost a podporuje všestranný rozvoj:

- **Hudební činnosti:** Společně si zpíváme dětské písničky, rytmizujeme říkanky, posloucháme hudbu a využíváme jednoduché hudební nástroje. Tyto aktivity rozvíjejí vztah dětí k hudbě, rytmus i řečové dovednosti.
- **Pohybové aktivity:** Každý den zařazujeme pohyb – ranní rozcvičky, tanečky, cvičení či pohybové hry. Tyto aktivity podporují správný tělesný vývoj dětí, rovnováhu, koordinaci a zdravé návyky.
- **Výtvarné a tvořivé aktivity:** Děti pravidelně kreslí, malují, modelují z plastelíny, stříhají a lepí. Výtvarné činnosti rozvíjejí jemnou motoriku, kreativitu a estetické vnímání.
- **Didaktické a poznávací hry:** Přiměřenou formou zařazujeme i aktivity pro rozvoj rozumových schopností – například hry na rozšíření slovní zásoby, jednoduché logické či matematické hry, poznávání barev, tvarů a přírodních jevů. Tím podporujeme u dětí zvědavost a komplexnější chápání světa kolem nich.
- **Spontánní hra:** Každý den necháváme dětem dostatek času na volnou hru, při níž si samy vybírají činnosti podle svého zájmu. Spontánní hra je pro děti důležitá pro rozvoj fantazie, samostatnosti, sociálních kontaktů i schopnosti rozhodovat se. Pečující osoby (chůvy) během volné hry děti sledují, podporují a zajišťují jejich bezpečnost.
- **Cílené činnosti:** Kromě volné hry zařazujeme i strukturované, předem připravené aktivity s konkrétním cílem (např. výukovým nebo výchovným). Tyto činnosti vedou pečující osoby a jsou zaměřeny například na určitou dovednost nebo poznatek (třeba nácvik určitého praktického úkonu, vyřešení úkolu, společné tvoření apod.). Cílené aktivity pomáhají dětem systematicky vést v určitých oblastech a doplňují jejich volnou hru.

Navíc pravidelně zařazujeme:

- **Logopedické chvílky** – každý den věnujeme krátký čas individuální nebo skupinové logopedické prevenci, cvičení výslovnosti, dechová a artikulační cvičení, rozvoj slovní zásoby a jazykového citu formou her a říkanek.
- **Dětskou jógu** – nejméně jednou týdně cvičíme s dětmi základní pozice dětské jógy. Tyto aktivity pomáhají zklidnění, uvolnění, rozvoji koordinace a vnímání vlastního těla.
- **Canisterapii** – do skupiny dochází certifikovaný pes se svým průvodcem. Děti se učí bezpečnému kontaktu se zvířetem, rozvíjí empatii a učí se přirozeně respektovat hranice druhých.
- **Smyslohraní** – prostřednictvím smyslových her podporujeme přirozenou zvědavost dětí, jejich schopnost soustředit se a vnímat svět kolem sebe. Aktivity zapojují

všechny smysly – děti zkoumají různé materiály, vůně, zvuky či chutě a rozvíjí tím jemnou motoriku i slovní zásobu.

V některých dětských skupinách Panáči na základě zájmu rodičů poskytujeme nebo jsme schopni zařídit:

- **Setkávání se seniory** – v rámci mezigeneračního propojení navštěvujeme místní domov seniorů, kde děti sdílí krátké programy, zpívají a komunikují se starší generací. Tím podporujeme úctu a vztah k seniorům.
- **Angličtinu hravě** - Jednou týdně si s dětmi hrajeme a objevujeme základy angličtiny. Formou her, písniček, pohybu a jednoduchých říkanek se děti přirozeně seznamují s novým jazykem. Klademe důraz na radost z porozumění a komunikace, nikoli na výkon – první setkání s cizím jazykem je u nás hlavně o zvědavosti a odvaze mluvit.
- **Keramiku** – během keramických dílen si děti zkusí práci s hlínou, modelují, mačkají, válejí a tvoří podle vlastní fantazie. Tato činnost podporuje kreativitu, trpělivost a jemnou motoriku. Výrobky si děti po výpalu odnášejí domů a mají z nich radost i dlouho poté.

Denní režim a pobyt venku

Denní režim v dětské skupině zahrnuje **střídání řízených aktivit, volné hry, odpočinku a pobytu venku**. Vzhledem k věku dětí je pro nás důležitá pravidelnost, ale zároveň **flexibilita podle aktuálních potřeb**:

- **Pobyt venku:** Každý den trávíme s dětmi čas na čerstvém vzduchu – zpravidla dopoledne po skončení řízených aktivit a odpoledne po odpočinku dětí. Využíváme především naši zahradu a hřiště v blízkém okolí dětské skupiny. Ven s dětmi nevycházíme pouze za nevhodných podmínek, jako je teplota pod -5°C , silný vítr, hustý déšť, smogová situace nebo naopak extrémní vedra. **Bezpečnost a zdraví dětí** jsou pro nás prioritou, proto vždy zohledňujeme aktuální počasí a stav ovzduší.
- **Flexibilita režimu:** Režim dne, týdne i měsíce máme z organizačních důvodů předem sestavený (např. časy jídla, odpočinku apod.), avšak pečující osoby ho **pružně přizpůsobují individuálním potřebám dětí**. Pokud si například dítě potřebuje odpočinout dříve nebo naopak projeví zájem déle si hrát u rozdělané činnosti, snažíme se mu vyhovět. Respektujeme tempo každého dítěte, aby se cítilo v dětské skupině co nejlépe.

Doplňkové aktivity a spolupráce s rodiči

Pro obohacení programu a utužení vztahů v naší dětské skupině zapojujeme také externí programy a pořádáme společné akce s rodiči:

- **Výchovné programy a kulturní představení:** Několikrát do roka zveme do dětské skupiny externího hosta – může to být například loutkové nebo interaktivní **divadélko**, **ekologický program**, klaun či jiný lektor s výchovným programem pro děti. Tyto speciální akce přinášejí dětem nové zážitky a zkušenosti odlišné od běžného programu. Děti tak poznávají nové podněty, mají silné společné zážitky a získávají témata k dalším rozhovorům a objevování.

- **Oslavy narozenin:** Jsme jedna velká skupina kamarádů, a proto **společně slavíme i narozeniny** dětí. Každému dítěti připravíme malou oslavu. Děti společně zazpívají oslavenci, všichni si pochutnají na dortu či jiné malé dobrotě a oslavenec dostane symbolický **malý dárek**. Tyto oslavy posilují sounáležitost dětí ve skupině a učí je přát radost ostatním.
- **Společné akce pro děti a rodiče:** Pravidelně během roku organizujeme také akce, na kterých se mohou setkat děti, rodiče i personál dětské skupiny v neformálním prostředí. Cílem je, aby děti mohly **rodičům ukázat** prostředí, ve kterém tráví svůj čas, předvést, co se naučily, a aby si všichni odnesli **společný pozitivní zážitek**. Mezi oblíbené akce patří například „**Podzimní setkání, Vánoční tvoření, Den matek nebo Den otců** nebo **oslavné odpoledne na závěr školního roku**. Tyto tradice pomáhají budovat přátelskou atmosféru a komunitu kolem dětské skupiny.

Zásady výchovy: důstojnost a bezpečí dítěte

Veškerá péče a výchova probíhá v souladu se zákonnými standardy a s ohledem na nejlepší zájem dítěte. Poskytovatel důsledně dbá na **důstojnost každého dítěte** a podporuje jeho zdravý tělesný, citový, rozumový i mravní vývoj. Při výchově **je zakázáno** používat vůči dítěti jakékoli **nepřiměřené výchovné prostředky nebo omezení**, zejména takové, které by se dotýkaly důstojnosti dítěte nebo by jakkoli ohrožovaly jeho zdraví či vývoj.

Děti u nás mají zajištěné **fyzicky i psychicky bezpečné prostředí**, ve kterém mohou s důvěrou objevovat svět kolem sebe. Chůvy respektují práva dětí, naslouchají jejich potřebám a jednají vždy v jejich nejlepším zájmu.

Platnost a zveřejnění dokumentu

Tento **Plán výchovy a péče** je veřejně přístupný v šatně dětské skupiny a také na webových stránkách poskytovatele. Aktuální znění dokumentu je platné a pro rodiče i poskytovatele závazné od **1. května 2025**.

V Rajhradě dne 23. listopadu 2015
(revize ke dni 1. května 2025)

Mgr. Magdaléna Panáčková
Ředitelka DS Panácci
Tel.: 604 911 880, e-mail: reditelka@panacci.eu